Rechten erven H. Berssenbrugge

„Ik zeg je, Lou, inbreken dat is slecht werk. Ik heb eens gezworen er mee uit te scheiden, en ik wenschte wel, dat ik het gedaan had, maar een kerel als ik kan niet alles doen wat hij wil, is 't niet, Lou? Jij weet niet hoe ik in de val geloopen ben, is 't wel?

„Op zekeren dag liep ik te lanterfanten, ik had niets in den zin, toen een paar op hol geslagen paarden de straat kwamen inrennen. Ik sprong naar voren en greep ze bij den teugel. Het gelukte me ze tegen te houden, maar ik sloeg hierbij met mijn hoofd tegen den disselboom en raakte bewusteloos.

„Toen ik weer bij kwam, zat ik in het rijtuig en een jong meisje met een gezicht als een engel zat over mij heengebogen en waschte mijn tronie met koud water. Zij vroeg me waar ze me heen moest brengen en — geloof me Lou — voor de eerste maal van mijn leven was ik verlegen om te zeggen waarheen. Maar ik zei 't haar en ze bracht mij thuis en hielp Françoise mij in bed te leggen. En ze liet geld achter en kwam iederen dag terug; dan zat ze aan mijn bed en las mij voor uit den Bijbel allerlei mooie dingen. En weet je, Lou, alles kwam mij nu zoo heel anders voor. Ik kon niet naar haar lief zacht gelaat kijken en complotten smeden. De laatste maal dat ze kwam, nam ik mij voor ander werk te gaan doen — niet meer te gaan inbreken.

„Ik ging uit om werk te zoeken, maar werd afgescheept, als ze hoorden dat ik in de gevangenis gezeten had. Dag in, dag uit zocht ik werk, maar niemand wilde met een ontslagen tuchthuisboef te doen hebben. En ik wilde niet liegen, want ik had beloofd een eerlijk man te worden.

„Eindelijk begon Françoise te schelden en de kleine Jacques te schreeuwen van den honger en ik werd bijna ziek van het zoeken naar werk. 't Was of iedereen mij terugjoeg naar mijn oude leven. Ik was wanhopig en moest toch iets doen. En zoo maakte ik eindelijk een plan om in te breken in een groot heerenhuis in de buitenwijken; ik had het reeds te voren opgenomen.

„De maan scheen helder dien avond, zoodat ik moest wachten tot lang na middernacht. Ik vond een achterdeurtje open, zoodat ik er in een snap in was.

„Ik sloop de trappen op, opende de deur van een kamer aan de voorzijde en gluurde naar binnen. Een kaars flikkerde op een kastje en in den haard was nog een weinig vuur.

„Ik sloop geruischloos naar binnen.

„Een stoel met hooge leuning stond voor den haard. Ik kroop voorzichtig naderbij en keek over de rugleuning heen. In den stoel zat een jonge dame, geheel in 't wit gekleed, met bloote armen en hals. Ze sliep. Lang bruin haar hing haar over de schouders. Zij zag er uit of zij van een bal gekomen was en vermoeid in den stoel in slaap was gevallen.

„Juist toen ik weg wilde gaan, flikkerde het vuur in den haard een weinig op en zag ik een krans van diamanten om den hals van het meisje. Wat glinsterden en schitterden ze zelfs in het weinige licht. Als gloeiende kolen lagen ze daar rondom den blanken hals. En het meisje ademde zacht in haar slaap.

„„'t Is kinderwerk!" zei ik tot mij zelf. Ik leunde over den rug van den stoel; mijn adem deed de haren trillen, die over haar blanke schouders verspreid lagen. Ik haalde mijn mes te voorschijn en .... juist op dit oogenblik flikkerde het vuur weer wat op, terwijl ik over haar heengebogen stond, zag ik het gelaat van het meisje .... God helpe mij, Lou! 't Was haar gelaat. Het engelengelaat waarin ik niet staren kon zonder schaamte.

„Zonder het te weten, ontblootte ik mijn hoofd en stond daar met het mes in de eene, mijn pet in de andere hand, terwijl het bloed mij naar het gezicht drong.

„Ik staarde haar maar steeds aan, eindelijk borg ik mijn mes weg vol schaamte over de laagheid, waartoe een kerel als ik komen kon. En nu herinnerde ik mij een tekst dien ze mij had voorgelezen: „En ge zult niet heengaan met ledige handen!" Dit herhaalde ik in mijzelf en wilde wegsluipen. Doch juist op dat oogenblik hoorde ik een schot in de aangrenzende kamer en daarna den val van een zwaar lichaam. Ik stond 'n seconde stijf van schrik, vloog toen de kamer uit, juist intijds om iemand de trap te zien afrennen. Ik hoorde beneden een gestommel, rende de trap af, de hal door en in de armen van eenige bedienden.

„Ik vermoed dat een ander van de jongens het gedaan heeft dien nacht, maar ik werd gevat. Niets hielp! Alles was tegen mij. Ik had een zware revolver: hetzelfde kaliber als jij hebt. Ongelukkigerwijs was één kamer leeg en de kogel, dien ze uit het hoofd van den ouden heer haalden, was van dezelfde afmeting. 't Was gedaan met mij, mijn bed was opgemaakt. Het eenige wat niet klopte was het stuk van een oor, dat ze in de hal vonden en dat den moordenaar in zijn vlucht was afgesneden. De rechters wilden niet naar mijn verdediger luisteren.

„Schei' er uit met inbreken, Lou. Zie eens wat er van mij geworden is. Ik hoop echter dat je iets doen zult voor Françoise en den kleinen Jacques. Laat mijn jongen een eerlijk man worden! Doe dit voor je ouden vriend, Lou!" — De veroordeelde hield op met schrijven, juist toen de laatste zonnestraal de cel verliet. Buiten had het getimmer opgehouden, het schavot was gereed. „U zult Françoise, mijn vrouw, vinden in de kelderwoning van de Rue des Abesses," zei mijn cliënt, terwijl hij mij den brief overhandigde. „Zij zal wel zeggen waar Lou te vinden is."

Ik nam den brief aan, maar wist toen nog niet wat hij bevatte. Ik wilde heengaan, maar de ongelukkige riep mij terug.

„U heeft daar een bloem in uw knoopsgat," zei hij. „Ik zou willen, dat u die voor mij aan Françoise gaf."

Den volgenden dag, toen het vonnis voltrokken was, ging ik op zoek naar Françoise. Eindelijk vond ik de armelijke kelderwoning. Ik daalde de trappen af en rammelde aan de deur. Uit het raam ernaast werd een vrouwenhoofd gestoken.

„Ze zijn weg!" zei ze. — „Waarheen?"

„Weet ik niet. Zij is weg met 'n kerel!"

„Ken je hem niet?"

„Nee, ik zag hem wel meer hier. 't Is een kerel met een half oor, Lou wordt ie genoemd; een soort vriend van haar!"

„En waar is het kind heen?" — „Naar 't weeshuis!"

Ik verliet haastig de steeg en thuisgekomen las ik den brief: „Het eenige wat niet klopte was het stuk van een oor ...."

Toen ik den brief ten einde gelezen had, dacht ik aan de bloem in mijn hand. Ik wierp ze niet weg, maar heb ze bewaard met het laatste schrijven dat de onschuldig veroordeelde mij gaf.

Else Mauhs en L. Chrispijn in „De raadselachtige vrouw", dat door het Rotterdamsch Tooneelgezelschap wordt voor 't voetlicht gebracht. (*foto Berssenbrugge*)

Louis Bouwmeester als Narcis Rameau. (*foto's Couvée.*)

KONINKLIJKE VEREENIGING „HET NEDERLANDSCH TOONEEL": NARCIS.

Scène uit het derde bedrijf van „Narcis". V.l.n.r.: De neger - Jongeheer Wijtsma; Madame d'Epinay - Mevr. Vermeulen; de Markiezin de Pompadour - Mevr. Mann—Bouwmeester; Madame de Bouffeers - Mej. S. Heyblom; Page - Kaart Jr.; de hertog de Croiseul d'Aboise - Jan C. de Vos; Page - Valk Jr; Dubarry (Kamerheer) - A. v. Dalsum; 1e minister - J. Timrott; 2e minister - D. Huysmans; de Kardinaal - Pierre Mols.